

Sommertræf 20. juli 2021 kl. 11.10-11.45:

11.10-11.45: Det levende håb i hverdagen - Håb til Kristus, radikalt, sikkert og evigt - åbent foredrag (LGJ)

Inspiration fra Europæisk Luthersk Konferences foredrag 2.-4. juni på Zoom
Første foredrag ved prof. Christian Neddens, Oberursel.

At leve med håb i hverdagen. Hvordan det kristne håb former vores liv og vidnesbyrd til vores generation

1. Håb til Kristus – ikke håb på noget (ting), men håb til nogen (Kristus)

Min fars håb kom fra hans forhold til Kristus, fokuserede på Kristus og på Guds trofaste pagt. Es 54,10. Billedet til venstre: Egeskoven ved Lüneburg, hvor vi boede. Vandre med Jesus.

Svigerfar Martin's tro var mere rastløs, mere længsel og orienteret mod de himlen, evigheden. Billedet til højre. Hang ved vinduet i hans arbejdsværelse. Han så det dagligt.

1 Mos 12: Abraham vandrede med Gud

Matt 28,20: SE, jeg er med jer alle dage.

Sl 25,1-2: Herre, jeg længes efter dig. Jeg stoler på dig, min Gud. LÆNGSEL vokser ud af TILLID til Gud: "I dig har jeg tillid til dig. Jeg ved mig sikker og tryg!"

2 malerier: Jesus og de små børn. Jesus og kvinden, grebet i hor.

Markus 10. Bemærk Jesu hænder.

Johannes 8: Bemærk Jesu hånd

Cranach – maler for Luther og reformatorerne. Dobbelt-maleri på Metropolitan Museum i New York.

a. Folk håber. Og i modsætning til hvad jeg lige har sagt, håber de ofte på meget konkrete ting: sultne folk håber på brød. Fanger håber på frihed. De syge til helbredelse. Flygtninge til hjemmet. Fremmede for respekt. Unge mennesker håber på et godt betalt og meningsfuldt job, hvor de kan udvikle deres kreativitet, de håber på at opfylde seksualitet, på intelligent teknologi på alle områder af livet og for et ikke ødelagt miljø, der giver dem de samme muligheder og livsmuligheder som deres forældre og bedsteforældre ...

At være menneske er at håbe på alt muligt. .

b. Også kristne deler mange af disse immanente og transcendent håb. ... Men i centrum for det kristne håb er imidlertid ikke de goder, som man håber på, som kan forstærkes forskelligt afhængigt af ens baggrund i livet; snarere står **i centrum den person, som alt håb er rettet mod: Jesus Kristus, IKKE GODERNE, MEN GIVEREN!** Og det, vi må forvente fra ham er FRELSE, TILGIVELSE, REDNING – og med den redning alt andet godt her i livet, som Gud ser det er godt. OG evigt liv..

2. Radikalt håb (gennemgribende, totalt anderledes). Håb i mørket og når alle jordiske håb er borte.

Det afgørende ved det kristne håb er dets passivitet: ikke kun at forvente det gode fra Gud, men også at lade ham bestemme, hvad der er "godt". Kristent håb er derfor i sin kerne "radikalt håb", der ikke er bundet et til noget uden til Gud alene, og afstår fra alle sine egne ønsker og længsler for at overgive sig til den elskede og helt modtage sin egen eksistens fra ham.

- Jesus i Getsemane: Opgiver alle personlige forventninger og overgiver sagen til Gud. Markus 14,36.
- Sjælen kan erfare, at den har mistet alt – og kun har Kristus.

Det er det kristne håb. Alt begynder fra ham, hos ham. Og jeg har intet i mig selv.

Især i Salmerne kommer denne egenskab af håb som tillid til Gud ofte til udtryk (Sl 4: 6; 22: 5; 28: 7 osv.). Et sådant radikalt håb er baseret på radikal kærlighed.

Salme 4: ² Svar mig, når jeg råber, du min retfærdigheds Gud! Du, som har befriet mig i trængsler, vær mig nådig, og hør min bøn!... ⁸ Du har givet mig større glæde i hjertet, end man har, når der er rigdom af korn og vin. ⁹ I fred kan jeg lægge mig og sove, for kun du, Herre, lader mig bo i tryghed.

Salme 6: ² Herre, straf mig ikke i din vrede, og tugt mig ikke i din harme! ³ Vær mig nådig, Herre, for jeg er svag, helbred mig, Herre, for min krop sygner hen, ⁴ og min sjæl er grebet af rædsel. Herre, hvor længe endnu? ⁵ Vend tilbage, Herre, red mit liv, frels mig i din godhed! ⁶ Ingen påkalder dig i døden, hvem takker dig i graven? ⁷ Mine suk udmatter mig, hver nat væder gråden mit leje, min seng er våd af mine tårer. ... ¹⁰ Herren hørte, da jeg bøn-faldt ham, Herren tager imod min bøn.

Salme 22: ² Min Gud, min Gud! Hvorfor har du forladt mig? Du er langt borte fra mit råb om hjælp og fra mit skrig. ³ Min Gud, jeg råber om dagen, men du svarer ikke, og om natten, men jeg finder ikke ro. ... ⁵ Vore fædre stolede på dig, de stolede på dig, og du udfriede dem. ⁶ De klagede til dig og blev reddet, de stolede på dig og blev ikke gjort til skamme. ⁷ Men jeg er en orm, ikke en mand, en skændsel for mennesker, foragtet af folk. ... ²² Frels mig fra løvens gab, fra vildoksernes horn! Du har svaret mig! ²³ Jeg vil forkynde dit navn for mine brødre, i forsamlingens midte vil jeg lovprise dig:

Salme 28: Til dig, Herre, råber jeg, min klippe, vær ikke døv for mig, vær ikke tavs imod mig, så jeg bliver som de, der gik i graven. ² Hør min tryglen, når jeg råber til dig om hjælp, når jeg løfter mine hænder mod dit tempels Allerhelligste. ... ⁶ Lovet være Herren, for han har hørt min tryglen. ⁷ Herren, min styrke, mit skjold, på ham stoler mit hjerte. Da jeg fik hjælp, jublede mit hjerte, jeg takker ham med sang. ⁸ Herren er styrke for sit folk, han er værn og redning for sin salvede.

Den der håber på en sådan måde overdrager sin eksistens til Gud, fortid og fremtid uden at forvente synlige beviser for hans håb. Derfor kan sådant håb i ekstreme tilfælde være et håb, der modsiger al erfaring. Men "vi ved, at for dem der elsker Gud, som han har kaldet, virker alt sammen til det gode." (Romerne 8:28).

3. Et SIKKERT og EVIGT håb.

Håb til Gud og til Guds rige, som Jesus forkynder det, betyder: at stole på Gud i alle ting: her og der, i nutiden og den kommende. Ja, selv fortiden skal forvandles af håbet, så vi ser Guds nådige omsorg. Derfor kan kristent håb ikke reduceres - hverken til denne verden eller til det hinsidige, hverken til i dag eller til i morgen.

Håbet kan afspores

Under spændingen mellem det, der er ved at bryde frem, og det, der endnu ikke er synligt, er vi altid i fare for at miste det vitale håb, som Paulus taler så kraftigt om (Romerne 8:25). To forkerte veje af håb åbner sig mod venstre og til højre:

- (a) På den ene side er der verdsliggørelse af håb til en optimisme af fremskridt – baseret på menneskets egne muligheder: videnskab, teknik, medicin, miljø: Håb om bedre levevilkår.

Påsketro er tro på en radikal fornyelse, der ligger uden for vores tænkelige muligheder, og som kommer til os fra Gud: håb, selv ud over døden, om et uforgængeligt liv hos Gud. Romerbrevet 8,39f.

(b) Den anden forkerte måde er det udelukkende fremtidige håb, som er pessimistisk i denne verden og således fuldstændigt begrænser sig til det liv, som kommer efter livet på jorden. ... Man ser bort fra Guds kærlighed til verden (Joh 3,17).

Kirke og verden, denne verden og den næste, skabelse og genskabelse - det hele ligger i Guds hænder. Hans rige, skjult som det måtte være, strækker sig over hele vores liv - her og i evigheden.

Håbet gør alt nyt

Bibelen fortæller, hvordan Guds befriende ord kalder mennesker ud i et nyt liv: Paulus og Peter, Maria Magdalena, men også Moses og Abraham ... "For se, jeg skaber nye ting" (Esajas 43:19; 65:17; Åbenbaringen 21: 5).

At vort borgerskab er i Himlen (Fil 3,20) betyder ikke, at vi holder op med at leve i verden. Men det forvandler vor måde at leve på her i tiden.

Friedrich Kohlbrügge (1803-1875) en gang beskrev denne sikkerhed ved radikalt kristent håb og dets kristologisk-personlige forstand på en vidunderlig måde vej: *"Når jeg dør – dør jeg ikke mere. Og hvis nogen finder min kranium, forkynder kraniet: 'Jeg har ingen øjne, alligevel ser jeg på ham; Jeg har ingen hjerne eller sind, men alligevel griber jeg ham; Jeg har ingen læber, men alligevel kysser jeg ham; Jeg har ingen tunge, men jeg lovsynger ham med alle jer, der påkalder hans navn.' Jeg er en hårdt kranium, men alligevel er alt blødgjort og smeltet i hans kærlighed; Jeg ligger her ude på en kirkegård, men alligevel er jeg inde i Paradis! Alle lidelse er glemt! Dette er hvad hans store kærlighed gjorde for os, da han bar sit kors for os og gik ud til Golgata."*

4. DETTE HÅB VIRKER IND I MIN HVERDAG

Hvordan lever dette håb i os, så vi vidner der om til vores generation?

Menneskers håb ... håber på et bedre liv, fremgang, hjælp i sygdom, i forhold til andre, og i forhold til døden.

Når Jesus talte i lignelser forkyndte han Guds rige ind i menneskers håb.

Lukas 18,39-43: Den blinde mand ved Jeriko. Jesus ser den mand, som andre befaler at være stille. Han lytter til ham, han spørger ham om hans behov, det vil sige, han giver en stemme til den elendige mand. Og han tager denne persons behov alvorligt: at komme sig hans syn!

Og samtidig går dette mirakel langt ud over blot en indre verdslig historie om håb. Jesus åbner situation til den guddommelige virkelighed: "Din tro har hjulpet dig." Og den blinde mand forstår det her Gud handler med ham. Hans ros af Gud gør ham til et skinnende tegn på håb - for de mange: "Og alle folk, da de så det, lovpriste Gud. "

Alt kan blive anderledes, bliver anderledes, fordi Gud er her, til stede!

GUD er kommet ned i vores verden og er blevet menneske.

Hans ord er allerede en kritik af vores kortsynede håb og frygt og samtidig en åbning af håb, som alle kan forstå: JESUS fortæller, at der findes en far, der tager den fortabte søn tilbage i sine arme som en arving; der findes en dommer, der tager sig af enkens behov; der findes en konge, der inviterer lamme og lam til hans bryllup. I tro på Jesus Kristus begynder tingene i livet at tale et nyt sprog, hverdagens begivenheder begynde at tale om tilstedeværelsen af Guds rige.

... Eksempel fra da Neddens var ung og rejste på "tommelfinger".

Igen og igen havde jeg det indtryk, at mine samtalepartnere kom til et punkt, hvor de følte de måtte retfærdiggøre sig selv og deres livsvalg over for deres unge gæst i bilen. Også i længsel til anerkendelse og retfærdiggørelse (i skjult viden om ens egne fejl og mangler) vi støder på en hemmelig åbenhed for samfundet over for Guds rige. Folk lever i en usikkerhed om sig selv, som om de ventede på, at det skulle afsløres, hvem de selv faktisk er – hvad dom vil blive afsagt over dem.

Mennesker søger efter anerkendelse og retfærdiggørelse. Her har vi et Evangelium til dem.

Forbøn og omsorg

De bibelske tekster beskriver Guds komme og den evige frelse ud fra noget, som mennesker forstår og længes efter: "... Gud selv vil være med dem som deres Gud. Han vil tørre hver tåre væk fra deres øjne, og døden skal ikke mere være, og der skal ikke være sorg, heller ikke græde, ingen smerte mere" (Åbenbaringen 21: 3f.) I miraklerne og lignelserne tager Jesus sig af meget grundlæggende håb for mennesker: for syn, for sunde ben og helbredelse fra spedalskhed - og på samme tid udvider altid disse håb mod det større håb på Gud, mod tilgivelsens rige og livet.

Fattigomsorg i Urkirken, Oldkirken, Middelalderen, Reformationen, i dag:

Guds omsorg for den skabende verden og håbet om hans helt andet, kommende rige gør det ikke modsiger hinanden, men hører sammen.

Kristen kærlighed er omsorg for mennesker med jordiske behov: Give klæder, besøge, give mad, give nærhed og omsorg. Fælles opgaver i kirken spreder håb!

Pleje inkluderer dog også forbøn. I hver gudstjeneste beder kristne ikke kun for kirken eller for sig selv, men for deres medmennesker og for verden. I forbøn kommet der noget til udtryk, som jeg gerne vil kalde "stedfortrædende håb".

Kristent håb er ikke noget, vi plejer i en lille lukket kreds, men som vi bærer med i hverdagen, og som påvirker alt, hvad vi er i verden.

Håbe og huske

Jeg er overbevist om, at det kun er muligt at vidne til håbet i os, når der også gives plads til den hukommelse, der står imellem os. Vi kan kun dele vores håb, hvis vi er villige til at dele vores hukommelse og andres hukommelse. Skyld, der ikke huskes, forbliver skjult og bærer altid ny frugt, da løgne og foregivelse fører til ny skyld og sammenfiltrering, der kvæler alt håb.

III. Afsluttende ord

"At leve med håb i det daglige liv - Hvordan den kristne tro former vores handlinger og vidner om vores generation "- Jeg vil gerne give et dobbelt svar på det emne, jeg har fået:

Kristent håb er radikal tillid til Gud.

Som sådan efterlader det alle menneskelige håb og hviler udelukkende i Guds løfter, og dette håb lever i Guds rige, hvor der er liv og tilgivelse.

Men det er netop som et sådant radikalt håb, at det vender sig til andre mennesker, ligesom Kristus vender sig til os.

Det ignorerer ikke grundlæggende håb, og samtidig græder det med de grædende, lider med de fængslede, håber med de udstødte.

Kun i denne dobbelte bevægelse er kristent håb, hvad det er. På denne måde vidner det sig selv i vores generation - og på en ny måde i hver kommende.